ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Antero Männik
nõunik
Keskkonnaamet

antero.mannik@keskkonnaamet.ee

Teie 25.09.2024

Meie 30.09.2024 nr 2.3-8/24/2443-2

Vastus nõudekirjale

Andmekaitse Inspektsioon sai Teie pöördumise, milles palute inspektsioonil hinnata, kas Keskkonnaamet (KeA) peaks tunnistama asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks (AK-teave) Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusele (SMIT) saadetava taotluse koos lisadega.

Selgitan, et avaliku teabe seaduse (AvTS) § 3 lõike 1 kohaselt on avalik teave selline teave, mis on saadud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega teave, mille KeA kui valitsusasutus[1] avalike ülesannete täitjana loob ja edastab, on avalik teave.

AvTS § 3 lõike 2 kohaselt võib piirata avalikule teabele juurdepääsu, kuid seda ainult seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangud tulenevad kas AvTS-ist või mõnest eriseadusest.

Märgin, et avalikke ülesandeid täitev asutus kui teabevaldaja[2] otsustab ise, kas tal on seadusest tulenev alus teabele juurdepääsupiirangut seada. Juhul, kui selleks on alus, siis määrab asutus ise ka selle, milline piirang konkreetsele teabele millise seaduse alusel kehtib. See tähendab, et kui KeA hinnangul ei ole SMIT-ile edastatav teave juurdepääsupiiranguga, siis asutus ka ei pane vastavatele dokumentidele AK-teabe märget.

Olukorras, mil dokumentide adressaat leiab, et neile edastatud dokumendid sisaldavad juurdepääsupiiranguga teavet, tuleb dokumendi saanud asutusel endal määrata piirangu alus ning teavitada sellest ka teabe saatnud asutust. Sellisel juhul peab teabe loonud ja edastanud asutus märkima teabe saanud asutuse seatud piirangualuse(d) kõnealusele teabele ka enda dokumendiregistris. Seega juhul, kui SMIT leiab, et KeA edastatud dokumendid sisaldavad piiraga teavet, määrab SMIT ise piirangu aluse ning teavitab sellest KeA-d, kes märgib dokumentidele AK-piirangu aluse ka oma dokumendiregistris.

Samas on oluline, et dokumendid saanud asutus, kes teabele juurdepääsupiirangu määrab, peab seda dokumendi saatnud asutusele erimeelsuste korral ka põhjendama. Teie nõudekirjas on välja toodud juurepääsupiirangute võimalike alustena AvTS § 35 lõige 1 punkt 1 ja AvTS § 35 lõige 1 punkt 12. AvTS § 35 lg 1 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama AK-teabeks kriminaal- või väärteomenetluses kogutud teabe, välja arvatud vastavalt väärteomenetluse seadustikus ja kriminaalmenetluse seadustikus sätestatud tingimustel avaldatava teabe. Nõudekirja kohaselt taotleb KeA oma teenistujale E-toimiku süsteemi väärteomenetluse liidese halduri õiguste andmist. Seega inspektsiooni hinnangul ei ole AvTS § 35 lg 1 p 1 asjakohane piirangu alus, sest tegemist ei ole menetlusliku teabega, mis on kogutud kriminaal-või väärteomenetluses.

[1] Keskkonnaameti põhimäärus § 1 lg 1
[2] AvTS § 5 lg 1 p 1

AvTS § 35 lg 1 punkti 12 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tunnistama AK-teabeks teabe, mis sisaldab isikuandmeid, kui sellisele teabele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust. Nõudekirjale lisatud taotlusest ja selle lisadest nähtub, et dokumendid sisaldavad ametniku isikuandmeid. Märgin, et kõnealuse sätte kohase piirangu seadmisel peab piirangut seadev asutus hindama, kas ja kuidas kahjustab isikuandmete valdamine isiku eraelu puutumatust olulisel määral. Selgitan siinkohal, et teatud juhtudel võibki piirata juurdepääsu ametnike isikuandmetele, kuid kõik oleneb konkreetset olukorrast ja piirangu seadnud asutuse põhjendustest, milles oluline eraelu riive seisneb. Kuna praegusel juhul ei ole teada SMIT-i põhjendused kõnealuse piirangu aluse seadmiseks, siis ei saa inspektsioon ka hinnata nimetatud piirangu määramise õiguspärasust.

Eelnevast tutlenevalt, kui SMIT määrab KeA edastatud dokumendile juurdepääsupiirangu(d) ja KeA ei nõustu piirangu(te) seadmise põhjendustega, saab KeA pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni poole. Sel juhul saab inspektsioon hinnata teabele juurdepääsupiirangute määramise õiguspärasust lähtuvalt SMIT-i selgitustest.

Loodan, et sain oma selgitustega Teile abiks olla**.**

Lugupidamisega

Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel